

Oud Nieuws

Kees Verweij

Bij het doorbladeren van enige oude badcouranten van voor de laatste oorlog trof ik een aardig artikel aan over de bloeiende duinen in Noordwijk. Aan het einde van dit artikel stonden de initialen d.B., die zonder twijfel staan voor Meester de Boer, een bekend hoofdonderwijzer te Noordwijk aan Zee. Hij was een groot liefhebber van wilde planten, die hij ook regelmatig beschreef o.a. in de Gids voor de Badplaats voor Noordwijk en Omstreken.

Ook schreef hij een wat uitgebreidere gids over de wilde planten in diverse delen. Zelf bezit ik

het deeltje Lentebloemen, waarin hij ook regelmatig verwijst naar bijzondere vondsten in en rond Noordwijk. Vele oudere Noordwijkers beschrijven hem als een bijzonder geïnteresseerde, markante persoonlijkheid en een gezaghebbende verschijning. Dit laatste is zeker waar, want als jongetje van 5 à 6 jaar ontmoette ik hem samen met mijn ouders in zijn latere woonplaats Zeist. Zijn grote grijze baard maakte toen op mij een diepe indruk.

Onderstaand artikel verscheen in de Badcourant van zaterdag 4 juli 1936.

UIT DE NATUUR

NOORDWIJK'S BLOEIENDE DUINEN

Op het duin, een rijkdom van Violen.
Bij den Kruipwilg diep in 't mos verscholen,
Wilde Thym, aan geur en honig rijk,
En het scherpe Sedum, goud gelijk;
Onverbleekt bij 't felste zonnebranden.
Gouden Toortsen in de schraalste zanden.
N. BEETS.

Heerlijk is het duinlandschap. Vroolijk als het blikkert in het zonlicht. En zelfs als het verblijf aan 't strand minder aangenaam is door de frissche zeewinden en den bewolkten hemel, is een wandeling door de duinen een genot, is er altijd nog wel een plekje te vinden, waar men zich kan neerzetten, om rustig te genieten van al de schoonheid, die het heuvelland biedt: de prachtig wisselende luchten, de overvliegende vogels, die de lucht vervullen met hun geroep, het kleiner gevogelte, dat er huist en ons onthaalt op een openluchtconcert, afwisselend en schoon door den eenvoud, in een omgeving vol kleur en geur, altijd weer anders in verband met den tijd, maar steeds weer van dien aard, dat we versterkt worden in de meening, dat de flora onzer duinen overtreft die van bosch en hei, van wei en polder; misschien alleen overtroffen in weelderigheid door die van onze plassen en slooten en meren, alsmede door die van de Alpenweiden en van het bergland in 't algemeen, doch waarmee ze in elk geval groote overeenkomst vertoont in verscheidenheid en voornaamheid. Alles is kleiner en bescheidener, maar we treffen er verschillende bergplanten aan, welke de roem uitmaken van het Alpenland, die de toerist daar bewondert, terwijl hij ze hier gedachtenloos voorbijgaat.

De frissche, zuivere, onbedorven, zuurstofrijke lucht is met volle teugen in te halen; het bloed stroomt sneller en na een flinke duinwandeling nemen we een deel van de vroolijkheid mee en kunnen medicamenten tot opwekking van den eetlust achterwege blijven.

De geuren van den dichtertlijken Thym, van Walstroo en Havikskruid vervullen de lucht en werken eigenaardig in op uw stemming. De Violen zetten hun bloei voort en geven kleur aan de meest onbegroeide, zandige duinpannen. Het wit van den akkerhoornbloem heeft hier en daar de overhand en kleedt het landschap in bruidstooi. Het rood van Wikke en Thym steekt er scherp tegen af en het geel van Havikskruid of Muizenoor, van Ratelaar en Bitterkruid voltooit het kleurenspeel. En dan de eigenaardig gekleurde grassen, zeegroen, zilverkleurig, gemengd met geel en rood op den ondergrond van het blinkend witte kwartszand, slechts met moeite weer te geven door het penseel onzer bekende Hollandsche bloemen- en landschapsschilders.

Trotsch verheffen zich hier en daar reeds de bloemrijke stengels van het Slangenkruid, waarvan de bloemen eerst rood zijn, om zich dan te ontplooien in een prachtig blauw, zoodat ze wedijveren met het spreekwoordelijke anchusablauw en ze terecht genoemd worden de Delphiniums onzer duinen, de Riddersporen, die uw aandacht trekken in de bloemenwinkels en de borders onzer tuinen.

In vochtige duinpannen, tusschen allerlei dwergachtig struikgewas, met hier en daar een Meidoorn of Gelder-

sche roos, verheffen zich in massa de witachtige of rooskleurige bijschermen van de Valeriaan, wien wortels — zoo als gekunt ruiken — het veelgebruikte geneesmiddel van dien naam leveren; vroeger ook aangewend tegen koorts; vandaar de naam Koortswortel.

Daarnaast treft ge de Hondstong aan met haar eigenaardig roodbruine bloempjes, een kleur, die weinig voorkomt. Zijn ze uitgebloeid, dan vertoonen zich de van weerhaken voorzien zaden, die ge ongewild aan uw kleeren mee huiswaarts draagt en waardoor ge meehelpt aan de verspreiding, meestal door dieren ver-richt.

Op eenigen afstand wordt uw aandacht getrokken door een vreemdsoortige plant, met geelachtig bruine schubben inplaats van groene bladeren en aan den top van den drie à vier dm langen stengel een aantal vuilgele lippenbloemen. 't Is de Bremraap, die woekert op andere planten en zich met zuignapjes heeft vastgezogen op de

wortels van den gastheer, die het werk doet en de spijsen bereidt, waarmee de parasiet zich voedt. Zulke klaploopers kunnen we in onze maatschap-pij wel missen, nu meer dan ooit.

Daar vliegen een paar tapuiten. Ze doen heel onrustig, al maar hun eigenaardige angstroepen uitstootend. Er moet wat aan de hand zijn. Bij onderzoek blijkt, dat de jongen het nest hebben verlaten en hun eerste vliegproeven afleggen. Tegen de takken van een dwergberk en een ouden krom gegroeiden Meidoorn houden ze zich schuil, om dan weer wat verder te fladderen, wat onbeholpen, zoodat de angst der ouders te verklaren is. Onze jongens zullen ze wel met rust laten. Ze weten bij ervaring, hoe ook hun ouders hen altijd met liefde en zorg omringen en ze niet aan hun lot overlaten, als ze zijn uitgevlogen.

Zoo geeft de Natuur menige les. Die we zeker gaarne ter harte nemen. Tot ons voordeel. d. B.

Paddenbescherming visa versa

Anca Meyknecht

Na het lezen van het artikel van Jan Jacobs blijf ik toch met heel veel vragen zitten. Lopen met de padden ook salamanders mee? Hoe komen de padden terug? Hoe gaan de kleine padjes op stap?

In Maart zie ik 's avonds vaak salamanders oversteken, vroeger was er hier veel groen, weiland en slootjes. Nu is er een nieuwe wijk en het gras is tegelpad geworden. Vroeger zag ik die salamanders niet, nu elk voorjaar wel zo'n stuk of vijftien.

Padden zitten veel in mijn tuin, kleine en grote, het hele jaar door eigenlijk. (Behalve 's winters allicht.)

Toen ik dit voorjaar veel kikkerdril en paddesnoeren in de sloot parallel aan de Rijksweg A44 zag lette ik op wanneer het dikkopjes werden. En later, begin juli kropen en hupten er allemaal baby-kikkers en padjes door 't gras, echt honderden. Er zat vaak een reiger of een Scholekster te loeren, maar ja zo gaat dat.

Een week later ging ik weer eens kijken. De sloot was "geschoond", alle Zwanebloemen lagen dood op de kant. Heel veel padjes en kikkertjes moeten platgewalst zijn onder de brede banden van de tractoren of hoe die monsters mogen heten, maar er waren er nog wel.

Dat is dus dé tijd om sloten te schonen, gelijk de padjes dood, hoef je niet meer te helpen met overzetten, geen tunneltjes graven, nee plat rijden!! Ach het is nog een lekker hapje voor maden en andere natuurlijke opruimers.

Dat was even 'n verhaaltje maar toch wil ik weten, hoe gaan die grote padden terug en hoe gaan de nieuwe generaties padjes op pad?

Naschrift redactie

Ook bij ons is het niet precies bekend wat er gebeurt, nadat de padden hun paddesnoeren in de sloot hebben afgezet. We verwijzen hierbij naar: Wetenswaardigheden over Amfibieën en Reptielen van het Nederlands-talig gebied (WARN) p/a Werkgroep Dieroecologie, Vakgroep Oecologie, Faculteit der Natuurwetenschappen (KUN), Toernooiveld, 6525 ED Nijmegen